Uned 2: Lefel A Iechyd a Gofal Cymdeithasol

2.2.4 Deddfwriaeth a Pholisïau

Deddf Cydraddoldeb 2010

Nod: amddiffyn unigolion rhag gwahaniaethu yn y gweithle ac o fewn y gymdeithas ehangach.

Egwyddorion: bod pawb yn cael eu hamddiffyn o dan nodweddion oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, a rhyw a chyfeiriadedd rhywiol.

Deddf Hawliau Dynol 1989

Nod: hawliau sylfaenol y mae gan bawb yr hawl iddyn nhw: gan bawb yr hawl i gael eu trin yn gyfartal â thegwch, urddas a pharch.

Egwyddorion: yr hawl i gydraddoldeb a rhyddid rhag gwahaniaethu; yr hawl i fywyd, rhyddid a diogelwch personol, rhyddid rhag caethwasiaeth, rhyddid rhag artaith a rhyddid rhag triniaeth israddol.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Nod: Gwella lles cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru yn yr hirdymor.

Egwyddorion: Cymru lewyrchus, Cymru gydnerth, Cymru fwy cyfartal, Cymru iachach, Cymru o gymunedau cydlynus, Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu, Cymru sydd yn gyfrifol yn fyd-eang.

Cymru: Fframwaith ar gyfer darparu iechyd a gofal cymdeithasol integredig i bobl hŷn sydd ag anghenion cymhleth.

- Mwy o ofal yn y gymuned i bobl hŷn
- Canlyniadau gwell a mwy cyson
- Dull gweithredu mwy cydgysylltiedig (amlddisgyblaethol/cyd-awduro)
- Ymyrraeth gynnar/amserol.

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Nod: gwella llesiant pobl sydd angen gofal a chymorth, a gofalwyr sydd angen cymorth.

Pedair prif egwyddor:

- Llais, dewis a rheolaeth
- Atal ac ymyrryd yn gynnar (gan leihau anghenion critigol)
- Sicrhau llesiant
- Cyd-awduro (mae unigolion yn chwarae rhan yn y broses o ddylunio eu gofal eu hunain).

Cymru Iachach

Cymru Iachach: Cynllun ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol yn y dyfodol.

Iechyd ataliol – helpu pobl i aros yn iach yn hytrach nag aros i drin pobl pan fyddan nhw'n mynd yn sâl. Helpu pobl i reoli eu hiechyd hirdymor eu hunain ac i fod yn fwy bywiog ac annibynnol.

Dull person-ganolog (cydweithio, gwasanaethau lleol yn rhannu ac yn gweithio gyda'i gilydd, cofnod digidol unigol i gleifion). Mesur **beth sy'n wirioneddol bwysig** i ddefnyddwyr gwasanaethau.

Mwy o wasanaethau y tu allan i ysbytai ac yng nghartrefi pobl (dull gweithredu **yn y gymuned**). Y gallu i bobl barhau i fod yn annibynnol yn eu cartrefi a'u cymunedau eu hunain.

Y dechnoleg a'r feddyginiaeth ddiweddaraf i wella iechyd ac ymestyn bywyd. Nodi'r modelau iechyd a gofal cymdeithasol gorau a'u cefnogi. Buddsoddi mewn **technolegau newydd** ac **ymarferwyr medrus**.

Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016

Nod: darparu fframwaith ar gyfer rheoleiddio ac arolygu gofal cymdeithasol yng Nghymru er mwyn gwella ansawdd.

Egwyddorion:

1. Yn adlewyrchu'r newidiadau a gyflwynwyd yn sgil Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014.
2. Yn rhoi **pobl wrth wraidd** y gofal a'r cymorth a gânt.
3. Yn datblygu dull gweithredu **cydlynol a chyson** yng Nghymru.
4. Yn mynd i'r afael â methiannau darparwyr.
5. Yn ymateb yn gyflym ac yn effeithiol i **fodelau gwasanaeth newydd** ac i bryderon am **ansawdd gofal a chymorth**.

Deddf Iechyd y Cyhoedd Cymru 2017

Nodau: ymdrin â phroblemau iechyd y cyhoedd, creu amodau sy'n addas ar gyfer iechyd da, atal achosion o niwed y gellid eu hosgoi.
Meysydd iechyd cyhoeddus: asesiadau o'r effaith ar iechyd, sgoriau hylendid bwyd, anghenion fferyllol mewn cymunedau lleol, ysmygu, tatŵs a thyllu, toiledau cyhoeddus.

Fframwaith Safonau Iechyd a Gofal Cymru 2015

Fframwaith sicrhau ansawdd sydd yn sicrhau bod dull cyson ar waith wrth ddarparu gofal diogel ac o ansawdd uchel.

Gofal Iechyd Darbodus (Cymru)

Yn canolbwyntio ar y canlynol: 1. Caniatáu i bobl wneud penderfyniadau mwy gwybodus am eu gofal a lleihau profion, triniaethau a phresgripsiynau diangen. 2. Gwella'r gofal y mae cleifion allanol yn eu derbyn er mwyn gallu darparu mwy o gyngor arbenigol mewn lleoliadau sylfaenol. 3. Datblygu trefniadau ar gyfer gweithio mewn partneriaethau rhwng gwasanaethau er mwyn gallu rhoi'r gofal priodol ar yr adeg briodol yn y man priodol.

Nodau: grymuso'r cyhoedd i reoli eu hiechyd a'u lles eu hunain drwy wneud yr hyn sydd ei angen yn unig, ymyrryd mewn ffordd amserol a lleihau amrywiadau o ran ymarfer.